

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetatov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2.50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 22.

V Ptujju v nedeljo dne 12. julija 1914.

XV. letnik.

Shod „Štajerčeve“ stranke v Ptujju.

Preteklo nedeljo zbrale so se zopet množice naših zaupnikov in prijateljev iz celega okraja, pa tudi mnogo družega ljudstva, na velikem zborovanju v „Vereinshausu“. Prišlo je več kot 500 oseb, tako da je bila velika dvorana polna, istotako pa tudi galerija in hodnik. Pomisliti se mora, da se je za shod le kratak čas agitiralo in da so naši nasprotniki sami zopet z vsemi sredstvi in z vso svojo strupenostjo proti tej patrijotični manifestaciji, ki nima ničesar s strankarsko politiko opraviti, hujskali. In v kljub temu je prišla tako ogromna množica na ta shod! Ptujjsko c. kr. veteransko društvo „Nadvojvoda Albrecht“ udeležilo se je zborovanja v uniformi in s svojo zastavo, ki je bila s črnim florum obvita.

Zborovanje je otvoril v imenu vodstva naše stranke urednik g. K. Linhart v obeh jezikih. Za predsednika je bil nato enoglasno izvoljen tajnik okrajnega zastopa g. Jos. Murko, ki je shod otvoril in podelil besedo okrajnemu načelniku županu g. Jos. Ornic.

Načelnik Ornic je nemško v izbranih, globoko v srce segajočih besedah pozdravil navzoče v imenu „Štajerčeve“ stranke; zlasti je pozdravil vedno patrijotične vrle naše veterance. Omenil je potem grozoviti umor v Sarajevu in naglašal velikansko žalost, ki je zadela presvitlega našega cesarja. Vsa Avstrija čuti z mirovnim cesarjem. Mi pa prisegamo, da mu bode mo zvesti do smrti. V velikem navdušenju zaklicali so zborovalci cesarju trikratni „hoch“ in „živijo“.

Potem je dobil besedo h glavnemu govoru urednik „Štajerca“ g. Karl Linhart. Bilo je v dvorani tiho kot v cerkvi med vsem govorom. Govornik je omenil neverjetno govorico, ki se je razširila pred 8 dni, ki so si jo ljudje v uho šepetali s tiho grozo. Nesrečna ta govorica bila je kmalu potrjena. Na manevrih še je vodil prestolonaslednik našo armado, katera ima ravno njemu toliko zahvaliti. Potem je hotel počastiti bosansko ljudstvo. Pošteno prebivalstvo sprejelo ga je tudi z navdušenjem in veseljem; ali Srbi pripravili so za sprejem bombe in revolverje. Govornik je naglašal potem krasni značaj pokojnega prestolonaslednika, ki je bil izborni oče in soprog. Presvitli naš cesar je vedno bolj zapuščen in samotni; smrt mu je že vse ugrabila: ženo, sina Rudolfa, vse druge. Ničesar ni cesarju ostalo nego ljubezen do bližnjega, katera mu bode seveda vedno zvesta ostala. Ne more se zatajiti, da grozni zločin v Sarajevu ni dejanje posameznega morilca, marveč da se je pripravil v Belgradu, da je zanj odgovorna vsa

srbska država. Celo mesto Sarajevo bilo je napolnjeno z morilci. Ko bi ne bila zadela Cabrinovič in Princip, zadel bi kak drugi morilec. Oblasti se ne more prihraniti očitane, da bi morala več skrbeti za varnost. Tako bi se ne bilo moglo usmrtiti prestolonaslednika in njegovo blago soprogo, ki sta prišla zaupljivo v Sarajevo. Morilca sta nam priznala, da sta bila najeta. Zadet nista hotela le prestolonaslednika in njegovo soprogo, marveč zadeti sta hotela veliko našo Avstrijo. Že leta sem raste na Srbskem sovraštvo zoper Avstrijo, vključno temu, da je bila pravzaprav Avstrija tista, ki je Srbijo ubranila pred gotovim poginom, ker so jo bili njeni nasprotniki že premagali. Odkar smo anektirali Bosno in Hercegovino, pridiguje se tam doli sovraštvo zoper Avstrijo, ki postaja vedno močnejše in nevarnejše. Srbija, ki se je v balkanski vojni na troške drugih zmagovitih držav in brez posebnih žrtev na vse strani razprostrla, hoče se zdaj tudi proti severu raztegniti. In ker brani Avstrija pošteno pridobljeno svojo last, hoče jo Srbija z revolucijo in umorom premagati. Avstrijska vlada mora imeti moč, da se zoper to nakano brani. Mera avstrijske potrpežljivosti je polna. Dokler ne bode sarajevski zločin pri pravih krivcih maščevan, toliko časa je srbska zastava omadeževana s krvjo našega prestolonaslednika. In ako Avstrija oziroma njena vlada nima moči, da bi branila z vso eneržijo svojo čast, potem pride krivda sramotne bodočnosti na nas same. Tudi v slovenskih pokrajinah se je že širila srbofilna agitacija, ki je v svojem bistvu protiaustrijska. Danes se slovenski klerikalci šopirijo, kakor da bi bili največji patrijoti; a ni še dolgo, ko je njih vodja dr. Šusteršič na taboru v Ljubljani zaklical, da so Slovenci, Hrvati in Srbi en sam narod. Treba je torej med poštenim ljudstvom širiti zavest, da smo najprej Avstrijci, potem šele Slovenci ali Hrvati. Mi hočemo s tem svojim shodom dokazati, da jugoslovanski duh iz Ljubljane na Spodnjem Štajerskem še nima moči, da je nam tuj. Pa tudi na Dunaju hočemo dokazati, da teče tu doli v žilah naprednega ljudstva Avstriji zvesta kri... Govornik je končal svoj navdušeni govor z besedami: Čast umorjenemu prestolonasledniku in Bog živina našega cesarja!

Govoru je sledilo dolgotrajno odobravanje in ploskanje; mnogo oseb je jokalo. Nato je predlagal govornik K. Linhart v imenu „Štajerčeve“ stranke sledečo resolucijo:

Rezolucija.

Danes dne 5. julija v Vereinshausu v Ptujju zborujoči shod „Štajerčeve“ stranke izraža svojo grozo nad strašnim zločinom v Sarajevu, ki je

pomiril Njegovo cesarsko visokost prestolonaslednika nadvojvodo Franca Ferdinand ter njegovo soprogo le zaradi njune vroče ljubezni do velike avstrijske domovine. Shod vidi v tem zločinu blazni izbruh velesrbskega fanatizma in stoji na stališču, da je vsa Srbija za ta čin odgovorna. Naj bi torej duh umorjenega vodilne kroge naše monarhije prešinil, naj bi jih pustil razumeti, da se na jugu z umorom in revolucijo na temeljih stare Avstrije ruje! Vsako slabotno odjenje je tukaj greh na lastni državi! Slovensko ljudstvo, slovenski kmet in obrtnik viselje vedno v zvesti lojalnosti na cesarju in državi. Ako grè danes srbofilna gonja tudi že skozi slovenske dežele, ako zastruplja ta gonja del slovenske mladine, — izjavlja vendar današnji shod kot izraz velikega dela ljudstva samega, da bode z vsemi močmi za našo ljubo Avstrijo deloval in se boril. Na svežem grobu umorjenega visokega para prisegamo domovini zvestobo. Naj bi naš ljubljani cesar v zvestobi svojih narodov iskal tolažbo pred grozno nesrečo, ki jo je vrgla morilčeva roka na njegovo sivo glavo. Mi zborujoči izjavljamo ljubljenu vladarju svojo najglobljejšo udanost, in prosimo, da se naj to zvesto udanost na stopnice prestola predloži. — Čast visokim umorjenim in — Bog ohrani Njegovo veličanstvo, našega gospoda in cesarja Franc Jožefa I.

Ta resolucija bila je ednoglasno sprejeta. Sklenilo se je, da gredo vsi zborovalci pod vodstvom veteranskega društva pred c. k. okrajno glavarstvo, kjer naj posebno v ta namen izvoljena deputacija pod vodstvom okrajnega načelnika g. Ornica uradnemu vodji resolucijo izroči, da jo ta dalje odpošlje. V to deputacijo so bili izvoljeni sledeči gospodje: župan Jos. Ornic, župan Maks Straschill iz Brega pri Ptujju, posestnik L. Kresnik iz Črešnjeveca pri Slovenski Bistrici, posestnik Fr. Schostersich iz St. Vida pri Ptujju, oskrbnik Franc Rudl iz Podlehnik pri Ptujju, občinski predstojnik Obrani iz Zabovca, občinski svetovalec Babusek iz Krčevine pri Ptujju, občinski predstojnik Kogler iz Juvanc.

Potem se je pričel obhod. Na čelu je korakalo vrlo c. k. veteransko društvo z zastavo, za njim pa izvoljena deputacija in vsi drugi udeleženci shoda. Pred c. k. okrajnim glavarstvom zasvirala je mestna godba cesarsko pesem.

V zavodih za pljučna zdravljenja

Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arku i. d. je

SIROLIN "Roche"

Kot dobro obneslo sredstvo v steni rabi. SIROLIN "Roche" oleja in odstranjuje obolenosti sopol v primeroma kratkem času.

Je jako slasfen, fekt prouzročujoč in učinkuje zelo ugodno na splošni počutek.

Zbirni zavoj a K. 4. — se dabi v vseh lekarnah.

Milo so zadoneli zvoki te himne, medtem ko so po vsem mestu visele črne žalovne zastave. Deputacija se je prišla potem pokloniti uradnemu vodju g. dru. plem. Netoliczki. V kratkih besedah omenil je g. okrajni načelnik Ornič svojo nalogo in izročilo se je sprejeto rezolucijo. G. uradni vodja dr. plem. Netoliczka zahvalil se je za izražena patrijotična čustva in je obljubil, da jih bode na višje mesto izročil. S tem je bilo znamenito to zborovanje končano. Mnogi so se razšli in to brez da bi se le na enem kraju motil mir. Slovenski prvaki v Ptujju se seveda zborovanja niso udeležili.

Upajmo, da bodejo merodajni krogi izpoznali, da je med našim ljudstvom še vedno dovolj zdravega patrijotizma. Naši somišljeniki pa so s tem zborovanjem dokazali, da jim je ljubezen do avstrijske domovine in cesarske hiše najvišji biser.

Varčiti pomaga

Zvezda s križcem

MAGGI zabela

z zvezdo s križcem.

Vsaka se tako redka juha in tudi vsaka slaba goveja juha, ravno tako omake, sočiva in salate zadobe takoj fin in jako dober okus, če jim prideniš samo par kapljic MAGGI-JEVE zabele. Navodilo za uporabo je priloženo vsaki originalni steklenici.

Poskusne skleničice po 12 v.

Čuvajte se ponaredb!

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Na Petrovo se je priredil od klerikalnih hujšakcev pri podružnici Sv. Ana „Mladiški shod“, katerega je bilo

Pogreb v Artstettenu.

V nedeljo 4. julija vršil se je v graščinski cerkvi v Artstettenu pogreb umorjenega prestolonaslednika in njegove soproge. Cerkev je bila

tako silno potrebno, ko petega kola pri vozu. Oj srečna barbarška fara, prišli so semkaj tisti svetovno znani čuki, da so pokazali svojo farško umetnost. Tudi čukinj ni primanjkovalo. Najbolje so se izrisale pa degradirane tamburašine Hüdikolice, da povpijedo v krogih čukov pozno v noč; sicer to je vse po krščanskem! Pozabiti ne smemo pa na Korpičke iz St. Vida, hude farške podrepnice, da si iščejo tukaj fante iz črnega brloga v osebi prejšnjega mežnarja. To so tedaj sadovi klerikalnih voditeljev, saj so pa vendar imeli na shodu različne govore, poslanci so kaj radi imeli v mislih naprednjake; posebno pa v govoru za našega umorjenega prestolonaslednika, da to dela brezverstvo, liberalizem itd. Tukaj se naj gospod ljubitelj judovskih žena za nos prime, tudi on ima dosta masla na glavi. Sploh, kako to, da se je ta prismojeni shod vršil, ko so pa dobro znali, da kakšna nesreča je zadela našo monarhijo. Ali ni to predrznost? Ali je znano to slavnemu c. kr. okr. glavarstvu? Da so imeli razobešene srbske fane, je umevno. Slišale so se tudi različne srbofilske pesmi pozno v noč. To so vam hinavski patrijoti samo na jeziku, v srcu so pa popolnoma kaj družega. Čudno, da orožništvo ni shoda prepovedalo, imeli so gotovo respekt pred gg. poslanci, ki v bogemu ljudstvu toliko pomagajo. Godba igrala je cel čas, čeprav ni dovoljeno v takšnem kritičnem žalostnem času. Zdaj imamo zopet dokaze, kako vrli so naši poslanci! Sliši se, da domači župnik in kaplan sta riskirala precejšnjo svoto denarja za fresaš za čuke. Vsem tistim nevednežem, ki so se udeležili tega farškega shoda, pa kličemo, fej, sram vas naj bode do dna vaših src, ne poznate nobenega žalovanja za našega pokojnega nadvojvoda! Videli bomo, kaj ukrene oblast o tem shodu?

Brezno. Navadno se ne oziramo na dopise v „Slov. Gosp.“; danes hočemo to izjemoma storiti. V zadnji številki „Sl. Gosp.“ se brezniški občinski odbor prav po srbski maniri v nekrščanskem sovraštvu psuje zaradi odklonitve blagoslovljenja dravskega mosta. Ne, to ni bilo delo verskih odpadnikov (sploh nimata most in vera ničesar skupaj opraviti), to je bilo delo našega župnijskega urada in c. kr. okrajnega glavarstva, ki sta hotela na celo neumestni in nepostavni način blagoslovljenje prisiliti. Ker

Maksimilijan in Albrecht in mnogo druge visoke gospode. Bilo je okoli 300 oseb. Najžalostneje pa je bilo, ko so prišli otroci ranjkih h pogrebu. Ob 11. uri blagoslovil je debant Dobner krsti. Potem so podčastniki vzdignili krsti in ju nesli

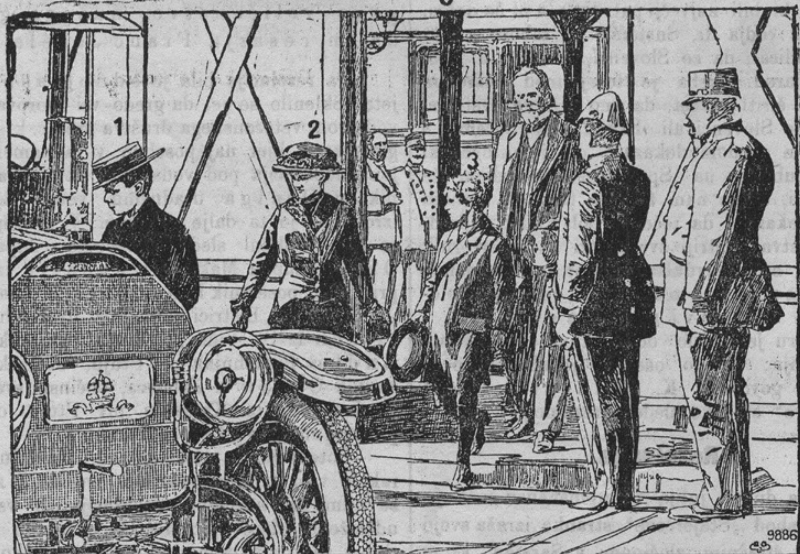
smo pa tukaj, kakor „Sl. G.“ pravi, ponosni Zadravčani in se nepostavno od nikogar komandirati ne pustimo, zato so vsi odborniki celo stvar odklonili. Da se je ta sklep pozneje objavil in sicer v samo enem listu in brez žal besede (za urednikovo fantazijo v napisu nismo odgovorni) je tudi krivda župnijskega urada, ker se je proti dogovoru vnovič začela agitacija proti občinskemu predstojništvu. Čez našega knezoškofa pa sploh nobeden odbornik ni žaljive besede govoril. Ravno nasprotno! Po predlogu 1. obč. svetovalca se je enoglasno sklenilo, da se knezoškof v imenu občine naj dostojno pozdravi in da se naj okinča mostni vhod. To se je tudi v lepem redu zgodilo in namesto psovk, bi bili zahvalo zaslužili. Tako toraj, moj dragi pošteni-kovič in dopisnik „Sl. G.“, tako stoji stvar in upamo, da ne bode treba podrobnosti o zgoraj omenjenem neumestnem in nepostavnem ravnanju razbohnati.

Brezno. Halo! Halo! Kaj pa je to? Takšnega škandala in krabala na glavnej cesti pa si že dolgo nismo vžili v našem mirnem Breznu. Vozniki, delavci, frajle, konji, kelnerce, gospodi, kokoši, lodnerce itd. vse je režalo in kričalo drug družega, in tuintam so se čez glave dvignili cepini, šaufte in cementni žaklji. Kmalu smo zvedeli, da se praznuje žeganje konzuma. Naš čast. g. fajmošter Mir. Volčič so nam v skrbi za svoje ovce v tem vročem času v cerkveni hiši (vulgo konzum) priskrbeli novega krčmarja. Prav hvaležni smo jim zato in obljubimo, da bomo na njihovo zdravje tam pridno pili, da se bo okoli cerkve kar kadilo.

Ternovška ves. Ne zamerite, dragi bračci, če se v našem „Štajercu“ malce oglasim. Razmere pri nas so precej kritične. Naš „rihtar“ se za koristi občanov malo briga. Ceste imamo slabe in jarki ponekod že dve leti niso bili izkopani. Popravlja se samo tam, kjer naš „očka“ vozijo. Rabota je samo takrat, kadar mislijo biti obč. volitve, „da potem zopet po starem naredijo.“ Za razne „dobrodelne namene“ smo pa tudi precej daroviti. Nanovo je vpeljano, da se vsako leto ob Petrovem sejmu plača ena meša „za sejmarje“, ki je precej draga; je li to občini v korist? Pred letom je dobil župnik iz občinske blagajne 150 kron za „šenk“, da si je postavil eno veliko holcuto. — Pa vse to daruje brez občinske seje. Predstojnik občine Bišečki vrh pa ni hotel nič dati — pa je mogoče zaradi tega manj veren? Takih in enakih reči je v naši občini še več. Občinski odborniki, kam gledate?! Pri prihodnjih volitvah drugače. Prihodnjic več! Občan.

Stoprce. Dne 18. junija t. l. se je pretrgal oblak. Nastala je silna povodenj in poplavila travnike. Mnogim posestnikom je uničila seno in žito. Nekemu posestniku je odrgala voda velik kos vinograda. Celo v nekaterih hišah je bila voda do kolen visoka. Ljudje so v škafih odnašali vodo in begali preplašeni sem in tje. Škoda je velikanska in nepopisna za več let. Tudi točo so že imeli Haložani. V tem obupnem položaju se nimajo na nikogar obrniti, ki bi jim pomagal in jih potolažil v velikih izgubah. Ko bodo pa prišle drž. in dež. volitve, takrat pa bode poslanec Brenčič marsikaj obljubil, a malo izpolnil. Zdej ga ni, da bi si ogledal in prišel v našo nesrečno pokrajino. Seveda, če bi pa bil kje kakšen klerikalni shod, tam ga ne sme manjkati. Ko je bil izvoljen za poslanca, je primahal nekoč z belim slannikom k nam. Obljubil nam je medenih potic, mesenih klobas, a izprosil nam še pa ni za orehovo lupino piškavca zrna. Najbrž ne zna izprostiti, ker je preneroden. Marsikateri izmed nas bi tudi znal sedeti na svetlem stolu v zboru in držal navzkriž roke. Tudi našim opekarjem je napravila povodenj silno škodo, ki delajo opeko za stavbo nove šole. Stara šola se bo prodala dne 26. julija t. l. ob 2. uri popoldne. Cenjena je na 4000 K. Lega je lepa, tik cerkve ob cesti. Cerkev ima na tem poslopju servitut, to se pravi, pravico do samo ene vinske kleti, druga klet pa pripade dotičnemu, ki kupi poslopje. Vsak cenitelj mora položiti še pred dražbo 10 odstotkov varščine. Plačati se mora v dveh obrokih. Prva polovica takoj, druga polovica drugo

Von der Beisetzung in Artstetten.

Die Kinder des ermordeten Paares beim Begräbnis.

1. Fürst Maximilian. 2. Fürstin Sophie. 3. Prinz Ernst.

črno dekorirana. Žalostnega pogreba udeležil se je tudi sedanji prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef s svojo soprogo nadvojvodinjo Zito, nadalje nadvojvodinje Marija Terezija, Marija Annunziata, Marija Jozefa ter nadvojvodi

skozi park v grufto. Po šeenkratnem blagoslovu se je krsti k večnemu počitku položilo. Nesrečni otroci se kar niso mogli ločiti od mrtvih starišev. Splošno se sodi, da bodejo vbove cesarske sirote vsled prestane žalosti obolele.